

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЯ

Околна среда

Дирекция D — Прилагане, управление и европейски семестър

ENV.D.1 - Привеждане в изпълнение, политика на сближаване и европейски семестър,

Клъстер 1 Началник отдел

Брюксел, 13 NOV, 2014

Г-жа Катерина Раковска

Г-н Николай Николов

Е - mail:

xxxxxxx@xxxxxx.xx ;

xxxxxx@xxxxxx.xx

Относно: Ваша жалба СНАР(2012)02948 относно проект за изграждане на Път III - 5004 "Обход на гр. Габрово и тунел под връх Шипка"

Уважаема госпожо Раковска,

Уважаеми господин Николов,

Във връзка с изпратената от вас жалба реф. № СНАР(2012)02948 относно проект за изграждане на Път III - 5004 "Обход на гр. Габрово и тунел под връх Шипка" и допълнителната информация, предоставена с писма от 01/07/2013, 15/10/2013 и 28/05/2014 г., службите на Европейската комисия се обърнаха към българските компетентни органи за изясняване на фактите. Въпросът беше детайлно обсъждан и на срещите с българските компетентни власти, посветени на спазването на европейското законодателство в областта на околната среда.

Българската страна предостави разяснения по поставените въпроси, както следва:

1. Избор на трасе (алтернативи)

Процедурата по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) е започнала през 2008 г. След отразяване на забележките и препоръките дадени от страна на Министерството на околната среда и водите (МОСВ), през 2010 г. са проведени обществени обсъждания. В хода на тези обсъждания са постъпили становища против предвидения „Западен обход“ на гр. Габрово и са предложени две нови алтернативи за обход: т. нар. вариант „Мусман“ и „Източен обход“. Общини Габрово и Казанлък са предложили допълване на доклада по ОВОС с включването на V-ти етап на проекта, а именно - тунел под връх Шипка с дължина 3220м. В резултат на постъпилите предложения, Агенция „Пътна инфраструктура“ възлага разработване на допълнения към доклада за ОВОС и доклада за оценката за съвместимост (ОС) включващи двете алтернативи "Мусман" и „Източен обход" и Y-ти етап с тунел под връх Шипка с дължина 3220 м. Допълнените доклади по ОВОС и ОС са подложени на обществено обсъждане през м. февруари 2012 г. и са одобрени с решение № 4-2/2012 г. на министъра на околната среда и водите при съобразяване с цялата документация по ОВОС и ОС в хода на процедурата, включително и резултатите от обществените обсъждания.

Според българските власти тунелът под връх Шипка, с параметри: дължина – 3220 м, габарит – 10.5 м, две пътни ленти по 4.5 м и два тротоара по 0.75 м ще осигури най-доброто трасе, пресичащо Стара Планина.

При провеждането на процедурата по ОВОС и по ОС не е разглеждана алтернатива на пътя, преминаваща през прохода на Републиката – Хаинбоаз, спомената във Вашата жалба. Причината е, че според българските власти, подобна алтернатива надхвърля обхвата на инвестиционното предложение (обходен път на гр. Габрово), тъй като проходът отстои географски на повече от 30 км от трасето на разглеждания път, свързва други населени места и не може да изпълнява ролята на транспортна връзка на област Габрово.

За участъка от пътя, преминаващ през защитена зона за местообитанията и за птиците (ТИО/СЗЗ) „Българка“, в доклада по ОС (ДОСВ) са разглеждани различни варианти, включително и посоченият от Вас вариант с дължина на тунел около 7 км, чието трасе е следвало да премине под река Козята на дълбочина между 30 и 80 м. Този вариант не е избран поради редица недостатъци като: голям обем изкопни работи, които ще произведат огромно количество земна маса за депониране; изграждане на обслужващи обекти на входа и на изхода; изграждане на вентилационни шахти, аварийни изходи и др. елементи, чийто отвори ще бъдат на територията на ТИО/СЗЗ „Българка“; както и посложна организация и безопасност на движението, вентилация, осветление и противопожарна безопасност.

В рамките на процедурата са предложени и подробно разгледани четири алтернативни варианта на трасе: „нулев“, „червен“, „син“ и „червен-зелен-червен“. Извършената процедура по ОВОС и ОС е показала, че реализацията на инвестиционното предложение по вариант „червен“ не предполага значителни отрицателни въздействия за природните местообитания, местообитанията на видовете, числеността и структурата на популациите на видовете, предмет на опазване.

Българските власти правилно отбелязват, че биха били длъжни да разгледат други алтернативи на трасе, различни от вече разгледаните, само в случай, че след извършване на оценката на степента на въздействие е направено заключение, че реализацията на инвестиционното предложение по избрания вариант ще предизвика значителни отрицателни въздействия върху предмета и целите на опазване, както и функционалната цялост на ТИО/СЗЗ „Българка“, дори и след прилагане на смекчаващи мерки. Съгласно установената практика на Съда на Европейския съюз, ОС *„не предполага разглеждане на алтернативите на един план или проект“* и *„разглеждането на алтернативните решения, ... не може да представлява елемент, който компетентните национални власти са задължени да отчитат ...“*¹. В конкретния случай заключението на експертите е за наличие на въздействия, които могат да бъдат минимизирани с изпълнение както на поставените условия и смекчаващи и коригиращи мерки, така и с прилагане на „алтернативни решения“, като например: различен модел на осъществяване на дейностите, различен график на изпълнение или използването на алтернативни технологии, като съобразяване на строителните дейности в защитените зони с размножителния период на животните, създаване на организация на строителната дейност само в обхвата на пътя, изнасяне на строителните площадки и депа извън границите на защитените зони, започването на строителството на тунела от страната на връх Шипка (отразени в условията на решението по ОВОС).

¹ Дело С-241/08, Комисията срещу Франция, параграфи 69-73

2. Оценка за съвместимост с Натура 2000.

По отношение на природните местообитания, за които считате, че ще бъдат засегнати от изпълнението на проекта, информацията предоставена от българските власти показва следното:

Местообитания 6430 и *7220 – не са представени в обхвата на инвестиционното предложение. Местообитание *91ЕО – не е предмет на опазване в защитената зона. От местообитания 6520, 9110, 9130, 9150, 9170, 9180*, 8210 и 91G0* ще бъдат засегнати минимални площи (предвид тяхната представеност в зоната и националното им покритие в мрежата Натура 2000), поради което въздействието върху тях не се определя като значително.

Що се отнася до опазването на едри бозайници, според информацията предоставена от българските власти, всички възможни въздействия върху вида кафява мечка и местообитанието му са идентифицирани и анализирани с необходимата задълбоченост. Степента на отрицателното въздействие върху едрите бозайници (унищожаване и фрагментиране на местообитанията, безпокойство и пряката смъртност), предвид предложените смекчаващи мерки за намаляване и предотвратяване на идентифицираните въздействия, е определена като ниска. Фрагментацията на установените биокоридори на кафявата мечка, вълкът и рисът се очаква да бъде незначителна, тъй като се предвижда изграждане на множество дефрагментационни съоръжения като тунели и мостове. Прякото унищожаване на местообитанията, подходящи за бърлоги на мечката и родилни леговища за вълка и риса е определено като незначително (0.031% за мечката и 0.028% за вълка и риса). Предвидени са и мерки като поставяне на шумоизолиращи бариери, бетонни и телени огради, укрепени прегради за спиране на достъп на екземпляри до пътя в конфликтните участъци и други, които намаляват степента на въздействие от фрагментацията на местообитанията и биокоридорите, риска от смъртност и очакваното безпокойство до незначителни.

Дължината на трасето на избрания вариант в пригодните за мечки площи в зоната е 6,162 км от които 1564 м са представени от общо 2 тунела (част от тунел № 2 при км 24+400 който е с обща дължина 3220 м и тунел № 1 с дължина 160 м). Общата дължина на останалите съоръжения (5 бр. мостове) при този вариант е 410 м от които само едно съоръжение е под минимума на пригодността за преминаване на мечка (20 м). Останалите съоръжения са с достатъчно широк фронт за преминаване (средно – между 20 и 130 м за мост и 1404 м за тунел) и достатъчна височина.

Във връзка с твърдението за непълнота на доклада по ОС по отношение на птиците, националните компетентни органи информираха Комисията, че е в направеното допълнение към доклада за ОС са оценени въздействията върху всички видове птици, предмет на опазване в защитената зона за птиците „Българка” и попадащи в обхвата на въздействие на проекта. Не са направени констатации и заключения, които да променят характера на извършената оценка в първоначалния доклад.

3. Кумулативно въздействие на проекта

В доклада по ОВОС е представена подробна справка на съгласуваните и в процес на съгласуване планове, програми и проекти в района на инвестиционното предложение, а в доклада по ОС е направен анализ на възможното кумулативно въздействие за всяка защитена зона по отделно. За одобрения „червен“ вариант, общата площ от реализацията на пътя в кумулация с другите планове и проекти е оценена на 594.721 дка, което представлява 0.248 % от ТИО/СЗЗ „Българка“, на базата на което експертите са

направили заключението, че очаквания кумулативен ефект при реализация на този вариант е незначителен.

4. Процедура пред национален съд

Решение № 4-2/2012 г. на министъра на околната среда и водите по ОВОС, с което е одобрено осъществяването на инвестиционно предложение за „Път I-5 – Обход на град Габрово от км 0+000 до км 30+673.48 с тунел под връх Шипка, етапна връзка при км 20+120 с дължина 3130 м (от км 0+000 до 3+130) и съпътстваща инфраструктура (въздушни ел. провод, „т.т. линии” и хидросъоръжения)”, както и разпореждането за предварителното му изпълнение са обжалвани пред Върховен административен съд (ВАС). Решението по ОВОС е потвърдено с окончателно решение на 5-членен състав на ВАС от 28.04.2014 г.

Моля да имате предвид, че въпросите, свързани с предварителното изпълнение на проекти са обект на отделно разследване.

В светлината на гореизложеното, службите на Комисията взеха решение да не откриват процедура за нарушение срещу България по повод на Вашата жалба. Преди да закрият Вашия случай обаче, службите на Комисията Ви дават възможност да изразите позиция относно предложението за прекратяване като изпратите Вашите коментари не по-късно от 4 седмици от деня на получаване на това писмо.

С уважение,

Georges KREMLIS